

“Es va treballar poc el postreferèndum”

ENTREVISTA A

Joan González, exmembre del Secretariat Nacional de l'ANC i ideòleg del referèndum unilateral

Joan González, actualment membre d'Òmnium, és de Deltebre i viu i treballa a Tarragona. El 2016, a partir d'una proposta seua, els socis de l'ANC van donar suport a un referèndum, amb o sense permís de l'Estat que, en cas de resultat positiu, donés peu a una declaració d'independència immediata.

Deltebre. Ò. Meseguer

Pregunta: Una proposta seua va fer que el juny del 2016 el ple del Secretariat Nacional de l'ANC votés a favor de fer un referèndum encara que fos sense permís de l'Estat. Se'l pot considerar el pare de l'1-0?

Resposta: Vaig aportar el meu gra de sorra. Aquella mateixa setmana la CUP havia anunciat que votaria en contra del pressupost de la Generalitat. Era un moment que posava la unitat independentista en qüestió. La CUP i Demòcrates havien apostat per un referèndum unilateral, però sense concretar-ne el com. Jo repetia en el Secretariat Nacional de l'ANC i vaig estar parlant uns dies amb Jordi Jaria, un professor de Dret Constitucional de la URV, sobre l'opció del referèndum unilateral i les diferents possibilitats per dur-lo a terme. Vam introduir una proposta, que vam acabar consensuant, amb el ple com a pas previ, de preguntar a tots els socis si els semblava bé esmenar el full de ruta de l'ANC, que fins llavors no incloïa el referèndum. Abans de consultar-ho, vam estar un mes explicant als associats com es faria el referèndum, i en la consulta del juliol va sortir un 75% que sí, que calia demanar un referèndum al Govern. Això es convertiria en el referèndum o refe-

rèndum del president Puigdemont.

P: El que preveia la seua proposta és el que va acabar passant fins al dia del referèndum?

P: Plantejàvem alguns detalls tècnics diferents. Per exemple, que la Llei de transitorietat es podia aprovar sola [al marge de la Llei del referèndum], després del referèndum o si més no ajornant-ne l'aplicació per a després del referèndum, en funció del resultat.

P: Probablement hauria estat més lògic i menys problemàtic des del punt de vista jurídic.

R: Hi havia arguments per a les dos maneres. Jo crec que el més important era que en un moment en què l'independentisme havia perdut una mica l'exclusivitat de la bandera del dret a decidir, després de votar i guanyar el 27 de setembre del 2015, esta proposta de referèndum va funcionar com a desllorigador. Perquè, de fet, el principal problema que tenim és que no ens dixer utilitzar el mecanisme democràtic ideal i reconegut internacionalment amb què s'han resolt la majoria dels conflictes d'autodeterminació.

P: Fins a quin punt s'entrava al detall en la proposta?

R: Bastant. En relació a la pregunta, deiem que havia de ser clara i amb una resposta binària. També demanàvem que el resultat s'apli-



Joan González, en una imatge d'arxiu. / CEDIDA

1-0

“Aquell dia intens vam guanyar, tant d'una manera logística com d'una manera política”

qués pràcticament en 24 hores. Si mirem enrere, és una llàstima que no l'apliquéssem en una jornada magnífica com el 3 d'octubre. També preveïem que necessitaríem la mobilització de la gent per a fer el referèndum. En algunes coses se'ns va prendre com a referència.

P: Per exemple?

P: En els tempos, en les lleis de desconexió, en l'ús del reglament del Parlament per a aprovar-les, en el reforç de l'argumentari recordant totes les declaracions històriques del Parlament a favor de l'autodeterminació des de l'any 1980, en la cobertura legal dels funcionaris, que crec que ha funcionat prou bé a excepció

del major Traperó... No ens van fer tant cas en l'aplicació del resultat.

P: Quan es va creure del tot que el govern Puigdemont aniria fins al final amb el referèndum?

R: Jo hi vaig confiar sempre, perquè veia que s'estaven fent coses en la bona direcció i la societat civil estava organitzada. I vam superar ciberatacs brutals o el control de telèfons mòbils privats... Entre tots vam treballar molt bé el referèndum. El problema va ser que vam treballar poc el postreferèndum.

P: Entre els dubtes principals envers el referèndum, no es va preveure que si no s'aconseguia mobilitzar gens el sector del 'no', es corria el risc de projectar la imatge d'una altra 9N, d'una altra gran mobilització?

R: Probablement era el dubte principal que teníem, a partir del qual vam arribar a dos conclusions. Primer, des del punt de vista tècnic no podíem establir un llindar mínim le-

gal de participació, en consonància amb el que deia la Comissió de Venècia. En segon lloc, des del punt de vista polític, vam pensar que si manteníem l'argument que el referèndum seria vinculant i se n'aplicaria el resultat al marge de la participació, això acabaria mobilitzant la part del 'no'. Potser no va ser ben bé així, però si no haguéssim tingut la intervenció violenta de l'Estat, que es va emportar i va impedir vots, hauríem arribat a una participació brutal, molt més alta del 50%. I el 3 d'octubre es va acabar de veure que molta gent del 'no' havia fet el canvi de xip per a defensar, si més no, que això s'ha de resoldre d'una manera democràtica. Jo no crec que avui es pugui arribar a un acord amb l'Estat per a fer un referèndum acordat, però el suport popular a un referèndum pactat ha augmentat a la resta de l'Estat. Potser és el que fa ballar entre dos aigües el president Sánchez. L'1 d'octubre va funcionar com un detonant que va fer saltar pels aires tot el sistema polític.

P: Com va viure, personalment, la jornada del referèndum?

R: El vaig viure al meu poble, amb una organització magnífica, la gent al carrer... Es va activar molta gent que no havia estat mai activa. Vaig tenir aquell gust agredolç de veure que aquí al costat, a la Ràpita, s'havien fet aquelles barbaritats, però a la vegada de veure que allò no només era possible sinó que hauríem pogut fer un discurs de vencedors: teníem la setena potència militar del món contra natros i vam mantenir el 94% de les escoles obertes. Ens vam poder sentir humiliats, però vam guanyar: d'una manera logística i efectiva i d'una manera política. Podem estar orgullosos d'aquell dia i prendre'l com a lliçó de futur. ■